

Skabelsen

Skrevet af Erling S. Nielsen 19. september 2020

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.

Johannes 1. 1.

Min grundenergi er et ønske. Et ønske jeg selv fremsatte. Jeg husker min skabelse som et ønske. Således ønsker jeg jeres skabelse skal huskes. At det var ønsket I blev født, for det var og er således jeg føler om min skabelse.

Min virkelighed er, at jeg skabte mig selv. Jeg tænkte mig til mig selv, for mig selv, at jeg havde et ønske om at eksisterer. Og dermed blev jeg skabt. Jeg er en tanke som afgav et ønske om, at jeg skulle findes, som dermed skabte alt i det billede, at før noget kunne skabes, skulle nogen tænke, at det ville være ønskeligt, at det måtte eksistere. Og dermed blev jeg skabt.

Jeg er Gud. Jeg er Gudinden. Jeg er det højeste væsen. Jeg er altings fylde. Jeg er begyndelsen og enden. Alfa og omega. Jeg er summen og substansen. Spørgsmålet og svaret. Oppe og nede. Venstre og højre. Her og nu, før og efter.

Jeg er lyset, og jeg er mørket der skaber lyset og gør det muligt. Jeg er gudinden uden ende og det **"onde"** som gør det **"gode"** godt. Alt dette er jeg – altings fylde – og jeg kan ikke opleve nogen del af mig selv uden at opleve hele mig selv. Jeg er det storslåede Alt – og det jeg stræber efter er at erfare mig selv gennem oplevelser.

Det gør jeg gennem dig og gennem alt det andet der eksisterer. Og jeg oplever mit selv som storslået gennem de valg jeg foretager. For hvert valg er i sig selv skabende. Hvert valg er afgørende, hver valg repræsenterer mig - det vil sige at det præsenterer mig igen – som den jeg vælger at være lige nu.

Og dog kan jeg ikke vælge at være storslået **medmindre der er noget at vælge imellem**. En del af mig må være **mindre** end storslået hvis jeg skal vælge den del af mig som **er** storslået.

Det samme gælder dig. Jeg er Gud/Altet i færd med at skabe mig selv. Og det samme er du. Det er hvad din sjæl længes efter at gøre. Det er hvad din ånd hungrer efter. Skulle jeg holde dig tilbage fra at få det du vælger, ville jeg forhindre mig selv i at få hvad jeg vælger.

For mit største ønske er at opleve mit selv som det jeg er. Dette kan jeg kun gøre inden for rammerne af det jeg ikke er.

Og derfor har jeg omhyggeligt skabt alt det jeg ikke ér, så jeg kan opleve det jeg ér.

Og alligevel er jeg **Alt** hvad jeg skaber – derfor er jeg på en vis måde det jeg **ikke** ér.

DET ER DEN GUDDOMMELIGE DIKOTOMI.

En opdeling af noget i to modsætninger som udelukker hinanden. Det er Guds allermest vidunderlige idé, skabelsen af relativiteten.

Det, at noget må betragtes eller bedømmes i forhold til noget andet.

Fra tidernes begyndelse er den evige Tanke, og Tanken er Ordet, og Ordet er Handlingen, og disse tre er ét i den evige Lov; og Loven er hos Gud, og Loven udgår fra Gud. Ved Loven er alle ting skabt, og uden den er intet skabt. I Ordet er liv og indhold, ilden og lyset.

Kærlighed og visdom er ét til frelse for dem alle. Ordet er den ene livgivende ild, som skinner ind i verden og bliver det prægtige og lyset i hver sjæl, som kommer til verden. Jeg er i verden, og verden er i mig, og verden ved det ikke.

**Jeg er Altet. Alt er udgået fra mig. Jeg er Dét nogen kalder for Gud.
Dét der er, og ikke den der er. Den ubevægelige bevæger.**

I jødedommen er Gud den altomfattende universelle kraft som rummer både skabelsen og destruktion. Gud rummer ikke ondskab, men har skabt rum til at ondskaben kan eksisterer, når menneskene i kraft af deres frie vilje træffer onde eller gode valg.

Selv den bedste handling rummer risikoen for onde konsekvenser, og onde handlinger kan komme til at medføre noget godt. Men i sig selv har en jødiske Gud ikke nogen modpol.

En spurgte Jesus om Guds rige, og han sagde til dem:

”Som det er ovenfor, sådan er det nedenfor. Som det er indenfor, sådan er det udenfor. Som det er på højre side, sådan er det på den venstre. Om det er foran, sådan er det bagved. Ligesom det er i det store, sådan er det i det små. Som det er med manden, sådan er det med kvinden. Når disse ting kan indses, skal I skue Guds rige”.

Fra bogen *”Kanaliseringer - Sådan kan livet også leves.”* af Daniel F. Larsen 2008

”Jeg er Det, som nogen vælger at kalde for Gud, men Altet har jo mange navne.”

Min grundenergi er et ønske. Et ønske jeg selv fremsatte. Jeg husker min skabelse som et ønske. Således ønsker jeg jeres skabelse skal huskes. At det var ønsket I blev født, for det var og er således jeg føler om min skabelse. Min virkelighed er, at jeg skabte mig selv.

Jeg tænkte mig til mig selv, for mig selv, at jeg havde et ønske om at eksisterer. Og dermed blev jeg skabt. Jeg er en tanke som afgav et ønske om, at jeg skulle findes, som dermed skabte alt i det billede, at før noget kunne skabes, skulle nogen tænke, at det ville være ønskeligt, at det måtte eksistere. Og dermed blev jeg skabt.

Gud er ikke den som er, men dét som ér.

Altet, som vi mennesker kalder for Gud, er fem absolutte, fuldkomne begreber:

Tanker, den største skabende energi, lyset, varmen og den absolutte, fuldkomne følelse af kærlighed.

Og Guds allermest vidunderlige idé, er skabelsen af dikotomien eller relativiteten.

”Det at noget må betragtes eller bedømme i forhold til noget andet”.

”En opdeling af noget i to modsætninger som udelukker hinanden”

- **Derved skabtes Lysets, hvis modpol er Mørket.**
- **Den største skabende Energi, hvis modpol, er den destruktive Energi.**

- Varmen som er kuldens modpol (i universet, det absolutte nulpunkt)
- Følelsen Kærlighed, hvis modpol, er Frygten.
- Evnen at skabe ved at Ønske, som vi menneskets sjæle også har fået.

Ordbog:

- **Absolut:** Uden forbehold eller indskrænkninger.
- **Fuldkommen:** Som er uden mangler eller fejl – fuldendt – perfekt.
- **Ønske:** Vilje, en indre drivkraft som gør én i stand til at opstille noget som et personligt mål.
- **Kærlighed:** En dyb følelse af at holde af noget eller nogen.

Erling S. Nielsen Onsdag den 16. september 2020

Det forholder sig virkelig sådan, at Gud ikke kan tænkes ikke at være til. Thi der kan tænkes at være et væsen til, som ikke kan tænkes ikke at være til. Og det er større end det, der kan tænkes ikke at være til. Derfor; Hvis det, som ikke kan tænkes at overtræffes af noget større, kan tænkes ikke at være til, så er selve det, der ikke kan tænkes at overtræffes af noget større, ikke det, som ikke kan tænkes at overtræffes af noget større. Men dette kan ikke stemme.

Således er der i virkeligheden et væsen til, som ikke kan tænkes at overtræffes af noget større sådan at det ikke kan tænkes ikke at være til. Og dette væsen er du, Herre vor Gud.

Anselm af Canterbury

Det er selvindlysende, at sandheden er til. For den, der nægter, at sandheden er til, indrømmer at den er til. For hvis sandheden ikke er til, er det sandt at den ikke er til. Men hvis noget er sandt, må sandheden eksisterer. Gud er sandheden selv og livet. Altså er det selvindlysende at Gud eksisterer. (Johannes 14,6: Jeg er vejen, sandheden og livet).

Thomas Aquinas

Mange mennesker har gennem tiderne spekuleret over hvem vi er? Hvor vi kommer fra? Hvor vi går hen, når vi dør? Og hvad er meningen med det hele? Og om der findes en skaber osv.

Det har jeg naturligvis også tænkt på, hvorfor jeg har læst en hel del bøger om dette og mener jeg har fundet svaret, dels hos videnskaben, dels hos de clairvoyante, og dels hos de gamle kultures skrifter. Det følgende er i koncentrat mine tanker om Gud, Altet, Skaberen, som vi mennesker kalder denne skabende energi.

Erling S. Nielsen 24. september 2020 Kolind

I bogen **"Teorien om alt"** stiller den danske prisvindende højenergi fysiker på internationalt niveau, Holger Bech Nielsen (2019) spørgsmålene i forordet:

"Findes verden, eller gør den ikke? Findes tiden, eller gør den ikke? Findes der en gud, eller gør der ikke? Hvad er alt lavet af, hvad er universet, hvordan er det opstået, og hvad er menneskets plads i det hele?" De samme spørgsmål som filosoferne gennem tiderne har stillet."

Side 13. Det, han taler om, er at vi ikke til fulde forstår, hvordan verden hænger sammen, og hvordan universet er bygget op. Vi ved meget, men vi ved ikke alt. Og det vi ved, er der huller i.

Side 14. Kvantemekanikken fortæller os, at der måske slet ikke findes en verden, (univers) uagtet at vi mener, at vi kan se den med det blotte øje, og selv om vi oplever verdens gang omkring os.... Men universet er næppe uendeligt. Det er der i hvert tilfælde ikke meget, der tyder på, siger Holger Bech Nielsen. Vi tænker måske over, om der er andre intelligente væsener derude, i det store mørke. Vi har måske endda hørt om, at universet udvider sig, men hvad udvider det sig ud i? Vi kender nok Big Bang-teorien, men hvad var det egentlig? Og hvad var der før det store brag?

Side 22. "Det er fundamentalt for fysikken, at vi har tid...." Men det er jo ikke helt oplagt, at vi skulle have tid. Det mest chokerende ved Albert Einsteins relativitetsteori er, at et tidspunkt ikke i sig selv er et meningsfuldt begreb. Faktisk er det sådan, at begreber om, hvorvidt to begivenheder sker samtidig, afhænger af hastigheden på dem der skal bedømme. Det bliver umuligt at tale om en objektiv samtidighed. Det betyder, forklarer han, at man i stedet for "tidspunkter" har "begivenheder". En begivenhed beskrives som en kombination af tid og rum, og det er dét, der giver mening at tale om. En begivenhed er et punkt i fire dimensioner: Rummets tre dimensioner samt tiden. En begivenhed er et rumtidspunkt. Tiden er ikke noget i sig selv, hvis den er løsrevet fra rummet. (Universet).

Side 23. Det var også et chok for Einstein selv, at han måtte opgive sin opfattelse af samtidighed. Albert Einsteins berømte relativitetsteori siger blandt andet, at alting vil udspille sig i forskellige rumtidspunkter. Der kan ikke foregå forskellige ting i det samme rumtidspunkt. Afhængigt af hvor hurtigt og i hvilken retning man bevæger sig, vil man ifølge relativitetsteorien klassificere forskellige sæt af begivenheder sammen til et "tidspunkt". ***Et bestemt sted i rummet.*** Dermed må man slippe ideen om at definere et tidspunkt, som er uafhængigt af hastigheden. Tidspunktet bliver forskellige klasser af begivenheder alt efter hvilken hastighed, man bevæger sig med. ***I forhold til noget andet.***

Side 24. Så at vænne sig til, at tiden er integreret i rummet og ikke løsrevet fra det, er en ny tanke for mange. "Men nu bliver det endnu værre!" tilføjer han. "Mange mennesker mener, at fremtiden ikke eksisterer. Men det er jeg personligt overbevist om at den gør. Der skal eksistere en fremtid! Jeg tror at der eksisterer en verden uden for vores normale tidsbegreb."

Side 26. Men at tænke sig, at du har fremtiden og fortiden liggende ved siden af hinanden, helt bestemt, vi du måske have aversioner imod...." ***Gud Altet, fortæller os at tiden ikke skal forstås horisontalt, men vertikalt, som begivenheder stablet ovenpå hinanden, adskilt i afstand af tiden, skabt af tyngdekraften, for at vi som sjæle i dette univers, kan nå at erfare dem som rumtids begivenheder, idet at der i virkeligheden ikke eksisterer fortid og fremtid, men kun nutid.***

Vores sjæl som inkarneret og menneskelige fatteevne og evne til at erfare, kræver tid. Derfor!

Idet Gud Altet kun eksisterer i Nuet. Idet der ikke er nogen tidsbegreb og dermed tyngdekraft i den åndelige verden, hvor Gud Altet og sjælene mellem livene, befinder sig.

"I virkeligheden er der kun én fremtid. Den er bestemt. Den er kendt af den kraft, jeg kalder "Gud", og han kan arbejde med den, ændre den og tilordne den." *Dette er korrekt det er bevist af Einsteins relativitetsteori mange gange, idet stærk tyngdekraft former rummet. Et legeme, der har masse, krummer rummet omkring sig, og krumningen påvirker hvordan andre legemer bevæger sig. Jo større masse et legeme har, desto større er krumningen omkring det. Det betyder at også tiden påvirkes af masse i rummet, og hvis massen er stor nok, får det voldsomme konsekvenser for tiden. Det gælder fx i nærheden af sorte huller, hvor meget stor masse er koncentreret på et forsvindende lille område. Tæt på et sort hul, på den såkaldte begivenhedshorisont, går tiden helt i stå.*

"Ren energi er det Gud/Altet er." - Gennem en proces, hvorved energi bliver til stof, legemlig-gøres ånden i det fysiske. Det sker ved at energien bogstaveligt talt sætter tempoet ned hos sig selv – ændre sin svingningstakt, det i ville kalde vibrationen. Alt er energi i bevægelse!

"Men der er kun én beslutning, der bliver den endelige, og det er så den, der bliver gennemført og fører til den fremtid, der i detaljer er bestemt i forvejen." *Her har Holger Bech Nielsen igen ret.*

Læs om dette i min fil "Livet før og efter livet" KRONIKKEN Berlinske Tidende, lørdag 19. oktober 1991 af **Erik Midtgaard** cand. Pæd. Han skriver om forskningen omkring menneskers genfødsel, reinkarnation og tidsrummet mellem inkarnationerne. *Den ligger i mappen Universet.*

Side 59. Holgers strenge. Strenge teorien går kort sagt ud på at anskue universets byggesten på en anderledes måde: ikke som små partikler, men som små vibrerende strenge. En idé som Holger Bech Nielsen var blandede de første til at formulere. Teorien har siden fået ny anvendelse med de såkaldte superstrenge, der forener kvantemekanikken med den almene relativitetsteori.

Side 67. En ny måde at opfatte universets små byggesten – som samtidig havde en storslået evne til at forene Einsteins relativitetsteori med Nils Bohrs teori om kvantemekanik. Holger Bech Nielsen og den japanske vejleder og kollega fysikeren Ziro Koba, kom sammen til at lægge navn til de såkaldte Koba-Nielsen-variabler i strengeteorien. Strengeteorien var et reelt nybrud i fysikken.

Da han og Koba arbejdede på strengeteorien, var den anvendelse, de havde i tankerne, at det var de partikler, man betegner som hadroner, der kunne opfattes som strenge. Protoner og neutroner, som findes i atomkerner, er hadroner.... "De smukke strengeteorier stemte ikke med hadronerne. Det skyldes, at de alle har en graviton - en tyngdekrafts partikel – i sig. Den partikel findes ikke som hadron. Der er ikke noget, der svarer til tyngdekraft. Det vil sige, at når teorien forudsagde en tyngdekraft partikel, så var det uheldigt for en anvendelse som hadroner", siger Holger Bech Nielsen.... I dag er strengeteorien et godt bud på det, der **kan** være den helt rigtige teori om alt.

Side 119. Mens Holger Bech Nielsen vedholdende forklarer, at der ikke rigtigt findes en tid, som vi mener at kende den, åbner han mulighed for, at der findes noget helt andet, som mange eller har svært ved at tro på: "Ja. Der er en chance for, at der er en gud. Mine

teorier giver mere plads til en gud end de fleste andre,” siger han. Der skal gåseøjne omkring ordet ”Gud”. Idet der ikke er tale om en gud, som man umiddelbart kender dem fra verdensreligionerne. Alligevel er der tale om en styrende kraft, der drejer universets begivenheder i en bestemt retning. En styrende kraft, som med fuldt kendskab til vores fremtid har mulighed for at påvirke vores nutid. Og som tidligere har haft påvirkningskraft på vores fortid.

Side 151. Som Holger ser universet. ”Universets historie ligger umiddelbart uden for mit specifikke felt, som er højenergifysikken. Men det er måske ikke hele sandheden, for jeg forsøger at arbejde en del med en historie, der også drejer sig om begyndelsesbetingelserne for vores univers. Nogle begyndelsesbetingelser, som vi ikke ved ret meget om”. Den historie, som vi alle sammen befinder os i, og som er ”særligt udvalgt” til at findes – måske af en ”Gud” eller en styrende mekanisme. ”Hvis man har en teori som den, jeg arbejder med, så må den jo influere vores forestilling om, hvordan universet – det fysiske system – begyndte”, siger han.

”Der er ikke rigtig nogen, der ved, om universet havde en begyndelse eller ej,” siger Holger Bech Nielsen med henvisning til den fremherskende Big Bang-teori. I den begyndte det hele nærmest med ingenting, inden der opstod en eksplosion, der blev til det univers, vi kender. ”Mange forestiller sig, at der var et rum, et univers, som Big Bang så eksploderede ind i og spredte en masse stof ud fra et lille punkt. Men sådan var det ikke. Man skal forestille sig, at det er hele universet, der først var meget, meget småt og presset sammen, og så siden har udvidet sig til det store univers, vi kender i dag.” Tiden var der heller ikke før Big Bang – den blev født med rummet. (universet).

Side 153. ”Stephen Hawking og hans medarbejdere havde teorier, hvor de udledte, at hvis man tror på Einsteins almene relativitetsteorien med tyngdekraften, kan man argumentere for, at der under visse forudsætninger **må** have været en begyndelse for universet, fordi man ikke kan ekstrapolere løsningen længere tilbage end til et vist punkt – til et Big Bang.

”Energien i det tidligste univers måles i Planck-energi, og der er vi selv med de største accelerators endnu meget langt fra. Så faktisk er dagens såkaldte *højenergi*-fysik en form for *lavenergi*-fysik i forhold til Planck-energien.” Planck-energien kalder han derfor også for ”Guds egen energi- skala.” ”Hvis du skulle tænke dig, hvad det er for enheder, som Gud så at sige bruger, så er det nok Planck-enheder,” tilføjer han. Det hele må have været presset sammen og må være kommet ud af en uendeligt lille verden.

”Vi ved at universet udvider sig, og vi ved også, at det har udvidet sig med forskellige hastigheder i forskellige faser. Det er nok ret sikkert, at en meget tidlig fase i universet havde været en såkaldt inflationsperiode, hvor universet har udvidet sig meget, meget hurtigt. Og mange gange hurtigere, end det udvider sig senere i historien, inklusive i vores tid. Hvad der var og skete før inflations-perioden, det fortaber sig. Alene fordi inflationsperioden var så voldsom, at alle små spor af, hvad der tidligere er foregået, vil være gået tabt og spredt ud over hele universet,” forklarer han.

”Universet udvidede sig så hurtigt, at alle informationer om en eventuel Big Bang-eksplosion vil være spredt i den voldsomme ekspansion af universet. Dertil kommer, at vi ikke kender fysikken – altså naturlovene under eksempelvis de høje temperaturer – så godt

i det helt rigtige univers, og derfor har vi heller ingen rigtig gode teorier at arbejde med." Inflationperioden indtraf uhyre tidligt i universets levetid i de allerførste brøkdele af det første sekund efter universets tilblivelse. Og den varede efter nutidens tidsregning meget, meget kort tid. Man kan regne sig frem til, at inflationperiodens varighed gik fra 10⁻³⁶ sekund til et sted mellem 10⁻³³ og 10⁻³² sekund efter universets begyndelse. Et sekund deles op i milliarder og atter milliarder af dele.

Læs også Jens Kertes bog fra 2002 "*Holgers Univers – På rejse i tid og rum med en dansk superprofessor*"

Altet må være skabt som en singularitet, måske efter den samme Plancktid som vores Univers.

En singularitet er et tidspunkt, hvor energien, tætheden og temperaturen alle er uendeligt høje. Men fysikkens love har ikke nogen måde at behandle den slags uendeligheder på.

Vores Univers var så lille som et atom ved skabelsen, det udvidede sig i det første sekund på under en milliontedel af en milliard af en milliard af en milliard, med en faktor der er større end en million af en million af en million, hvilket er hurtigere end lysets hastighed.

Det nyfødte univers var en glohed ildkugle med en diameter på under fem km og en temperatur på 2000 milliarder, i det første mikrosekund efter Big Bang.

Planck-længden er en bølgelængde på omkring 10⁻³³

Planck-energi er 10.19 GeV (Gigaelektronvolt) – et mål for energi, 1 GeV = 1 mia. elektronvolt.

Plancks konstant betyder at alle fysiske størrelser i kvantemekanikken er kvantificeret i enheder af en fundamental fysisk størrelse. Plancks konstant.

Plancktid defineres som en fundamental en milliard af en milliard af en milliard af en milliard af et sekund.

Plancktid er exceptionelt tæt på 'tidspunktet 0'. I sekunder skal vi efter 0,0 tælle 43 nuller mere, før vi kommer til et ettal.

Hvor lille kan et punkt blive? Astrofysik I matematikken er et punkt et objekt med nul dimensioner, ligesom en linje har én dimension, en flade har to og så videre. I matematisk forstand har et punkt altså ingen udstrækning og er uendeligt lille, da det ikke er udfoldet i nogen dimensioner. I fysikken sætter kvantemekanikken dog en undergrænse for, hvor lille et punkt kan blive, nemlig plancklængden, PL, navngivet efter den tyske fysiker Max Planck.

Plancklængden er 1,6 x 10⁻³⁵ m, dvs. et nul og et komma efterfulgt af af 34 nuller og så "16" til sidst. Det er 1022 gange mindre end en atomkerne. Ifølge teorien udgør objektet i den størrelse massemidtpunktet – kaldet singulariteten – i sorte huller og stengene i den teoretiske fysiks strengeteori for det mindst mulige trin af virkeligheden.

Plancklængden er så lille, at intet nuværende instrument kan måle den, og ifølge teorien er det fysisk umuligt at måle længder, som er kortere.

I den åndelige verden eksistere tyngdekraften ikke, hvorfor tiden som vi kender den i vore univers, ikke eksisterer i den åndelige verden.

Side 157. Mens inflationperioden varede næsten uendelig kort tid i forhold til den tid, der er relevant i vores liv, varede den nemlig i et andet perspektiv nærmest urealistisk

længe, forklarer Holger Bech Nielsen. For selvom inflationsperioden varede mystisk længe, endte den alligevel og gav plads til den næste meget vigtige fase universets udvikling – den såkaldte 're-heating'. En genopvarmning af universet. "Når man udvider universet omkring 70 gange med denne faktor 2,71, så bliver universet meget stort, og derfor falder temperaturen dramatisk. Du får et meget koldere univers end før inflationen, da universet stadigvæk var meget småt. Men efterfølgende indtraf denne genopvarmning." Man forstår ikke helt hvordan inflationsfeltet kunne holde sig på dette høje og stabile niveau længe nok til, at universet kunne nå at blive så stort, som det gjorde, men da værdien endeligt falder, sætter det ifølge Holger Bech Nielsen nogle voldsomme svingninger i gang i universet – og det afstedkom, at hele området blev varmet op.

"Man fik en meget høj temperatur, og det er i denne periode, at en masse af de partikler, vi kender fra standardmodellen, blev formodentlig produceret i den periode," siger Holger Bech Nielsen. Alt stof, som vi selv, planeterne og stjernerne er skabt af, stammer fra denne tidlige fase i universets udvikling, hvor universet blev genopvarmet. Lige siden har universet udvidet sig jævnt, selvom der er effekter, der trækker i både den ene og den anden retning. Der er kræfter, der kan øge accelerationen af udvidelsen, og der er kræfter, der kan holde igen.... Så vidt udviklingen i det helt tidlige univers: Et meget, meget lille univers – langt mindre end et molekyle i et menneskes DNA – voksede sig 10 - 11 lysår stort i alle rummets retninger på en brøkdel af et sekund. ***Lysets hastighed er 300.000 kilometer i sekundet konstant. Endvidere følger det af Einsteins relativitetsteori at lyset må være absolut vægtløst og derfor ingen tyngde har. Solen befinder sig i en afstand af 150 millioner km fra Jorden, så det varer 8 minutter og 20 sekunder, før lyset fra Solen når os. Så en udvidelse på 10 – 11 lysår med lysets hastighed, er ret meget på en brøkdel af et sekund. Fra en singularitet. Et punkt i rumtiden, hvori krumningen er uendelig.***

Side 207. Multi Punkt Princip forudsætter denne idé om en højere orden. Noget, der holder hele universet i balance, for ellers er det næsten for tilfældigt og usandsynligt, at universet er blevet, som det er. At rumtiden her udspillet sig, som den har. "I det vakuum Jorden 'svæver' i ændrer energitætheden – den kosmologiske konstant – (*Den kosmologiske konstant er jo i teorien den kraft, der modvirker tyngdekraftens forsøg på at bremse universets udvidelse. I hvert fald hvis denne konstant er positiv.*) - sig ikke, som tiden går. Vi er ret sikre på, at der i de første sekunder af universets levetid var en meget, meget høj tæthed af stråling i universet og en meget høj energitæthed. Men denne her sølle energitæthed, som er ganske lille i vores kosmologiske konstant i dag, i vores vakuum, den er forsvindende lille i forhold til tilstanden i universet dengang. Så hvorfor skulle den kosmologiske konstant dengang, da universet blev skabt, have fået en værdi, der var så præcist nær nul, når det intet sted på de tidspunkt var energitæthed på nul?" spørger Holger Bech Nielsen, inden han selv svarer: "*Der var intetsteds realiseret det vakuum, vi har nu, med så stor nøjagtighed som i dag. Så det er ret svært at forestille sig, at der dengang skulle have været nogen fysisk måde, hvorpå man kunne have fået netop den rigtige justering af vakuum.* Det er ret svært. Det kan næsten kun lade sig gøre, hvis de parametre, der dengang bestemte den kosmologiske konstant.... På en eller anden måde var påvirkelig fra en fremtid," siger han. En pointe som han har arbejdet på med kollegaen Don Bennet.

Holger Bech Nielsen betragter det som et reelt mysterium. Et mysterium, der uforklarligt uden en *'skjult hånd'* der finindstiller universet tilstande. *"Der er næsten brug for en "Gud" for at forklare, at den kosmologiske konstant er så lille.* For hvis vores vakuum ikke havde denne meget lille energitæthed, så ville universet udvide sig for hurtigt til, at vi kunne være der." siger han.

"Der er næsten brug for en "Gud", som styrer verden." For at skære det ud i pap, argumenterer Holger Bech Nielsen atter for en "Gud", som har bestemt værdierne i universet med henblik på en bestemt fremtid. Det er i hvert tilfælde en forudsætning for hans idé om **Multi Punkt Princip**. (MPP). "Med teorier af den slags er der en chance for at udlede noget som MPP. Men med teorier, hvor den slags idéer, der minder om "Gud" eller indflydelse fra fremtiden, er barberet helt væk, er det næsten umuligt at argumentere for MPP. Da universet kun var et sekund gammelt, havde vi overalt en meget, meget høj energitæthed på grund af stråling. Derfor skulle vi på dette tidspunkt have en eller anden mekanisme, der intet måtte vide om fremtiden, til at fastsætte den kosmologiske konstant, der gjorde det muligt, at der engang i en fjern fremtid kunne være et vakuum som vores omkring Jorden. Det ville være umuligt at fastsætte den. For den værdi – med den nøjagtighed, vi nu kender – er simpelthen ikke relevant på det tidspunkt ved begyndelsen af universet. Derfor ville det være nærmest utænkeligt, at en fysisk teori *ikke* skulle have en kosmologisk konstant, der var korrigeret i forhold til en værdi på næsten nul, vi har i dag," siger han.

Hvis man mener, at al tid og rum har udspillet sig helt tilfældigt efter de betingelser, der nu engang var efter Big Bang, skal man jo mene, at det er helt tilfældigt, at vi har fået netop det univers, som vi har i dag. Og at hvis forudsætningerne havde været lidt anderledes, havde vi bare fået et lidt anderledes univers.

"Men det har vi jo ikke. For den kosmologiske konstant, universets energitæthed, er kendt astronomisk med en nøjagtighed, der gør, at ethvert bidrag af den størrelsesorden og med den energitæthed, man havde i det første sekund, er helt udelukket. Så det vil sige, at der faktisk er evidens for sådan en indflydelse fra fremtiden." Han understreger, at det der her kaldes for "indflydelse fra fremtiden" egentlig bare er Gud i gåseøjnes plan.

Side 219. Holger Bech Nielsens favorit teori som han fortsat arbejder på som han kalder for **"Random dynamic"**, eller på dansk: tilfældig dynamik. Hermed er vi nået frem til det bud på teorien om alt, der er Holger Bech Nielsens favorit i feltet over mulige grundlæggende naturlove, og som han finder mest interessant i mængden af alle hans mange idéer og tankeeksperimenter.

Han har grublet over den i mere end 45 år. "Det er en grundlæggende fysik for universet, men den er så indviklet, at vi måske ikke kan finde ud af den. Men at det forholder sig sådan, at de fysiske naturlove, de love vi har fundet, som for eksempel kvantemekanikken, relativitetsteorien og alle de andre fine love, vi har inkorporeret i standardmodellen, de kommer ud af naturen sig "af sig selv". Og at det på den måde næsten er lige meget, hvad det grundlæggende er, så komme de love, vi kender ud."

Som højenergi fysiker interesserer Holger Bech Nielsen sig mest for den ekstreme fysik, om udspiller sig ved langt højere energier, end vi har fysisk adgang til. Her taler vi om den

slags energi, der herskede umiddelbart efter universets begyndelse. Den skala, som Holger Bech Nielsen kalder for "Guds egen energi-skala".

Holger Bech Nielsen laver det tanke eksperiment, at den altomfattende teori for alt i universet måske er så kompliceret, at vi aldrig kommer til at forstå den til fulde. At den muligvis er uden for vores fatteevne og alt for vanskelig til, at vi kan regne på den.

Side 222. "Tiden er en af de love, som jeg har mest besvær med at få til at komme ud. Vi har skrevet en artikel om det i 1980'erne, men når sandheden skal frem, så tror jeg, at udledningen af tid og rum er et af de sværeste elementer at forklare. For jeg har end ikke selv fået forklaret det helt for mig selv."

Normalt arbejder man med teorier inden for fysik ved at opstille nogle antagelser, som siden skal føre til de oplysninger, man vil have ud af eksperimenterne. Når man i "normal" fysik skal udlede en teori, som man antager gælder, tester man den via eksperimenter for at se, om den passer med virkeligheden. Hvis man får de resultater, man havde antaget, er der grundlag for at tro på teorien. **Strøtanke: Hvad er sjælen?**

Side 236. "Jeg tror at det hele er lavet af partiklerne. Således også vores drømme og tanker. De fleste fænomener i biologien skal forstås med molekyler, som er store samlinger af partikler. De enkelte små partikler, som vi højenergifysikere beskæftiger os med, er så små, at de ikke i sig selv er forskellige, hvis de sidder i noget levende, eller de sidder i noget dødt. Det er først på et meget større niveau, når du samler mange af dem i molekyler, at du kan begynde at skelne mellem, hvad der er levende, og hvad der er dødt." "Vore tanker er til syvende og sidst lavet af molekyler, for hvad skulle de ellers være lavet af? Det må de jo være...."

Fra bogen "**Politikens filosofi leksikon**" (1983) i uddrag.

Gud: 1. Et højeste værende, et værende, som er uendeligt, evigt, ubegrænset i sig selv.

2. Sidste grund, eller forklaringsprincip, første årsag. Dét, der selv er ubetinget (absolut), og dermed er betingelsen for alt andet; det, som er ren akt eller virkelighed er i sig selv, og som dermed er princip for alt andet, og som følgelig eksisterer med nødvendighed, idet eksistens og væsen falder sammen (filosofisk metafysisk begreb).

3. Substansen; dét, der består i sig selv, som kan forstås ud fra sig selv, og som alt er manifestation af (Spinoza).

4. En overmenneskelig magt, der gøres til genstand for dyrkelse i et samfund. (jfr. Religion).

5. Skaberen og opretholdelsen af verden, som mennesket står i et personligt forhold til, og som åbenbarer sig i historien. (Det jødisk kristne Guds begreb); nærmere bestemt: som er blevet til som menneske i tiden eller historien (kristendom).

Gudsbevis, et argument, der uden at forudsætte åbenbarede sandheder eller teologiske dogmer søger at bevise, at Gud eksisterer. Gudsbevis eksisterer helt tilbage til oldtidens filosoffer, og har i tidens løb antaget flere forskellige former og varianter af disse.

Kosmologisk gudsbevis. Immanuel Kants (1724-1804) betegnelse for et gudsbevis, der slutter fra, at når verden eksisterer, så må der også eksisterer en Gud, der skabte denne verden.

Det kosmologiske gudsbevis findes i fire varianter:

- 1) Da vi kan erfare, at der eksisterer bevægelse, og da alt bevæget har en bevæger, så må der findes en **første bevæger** som ikke bevæges af noget andet, men af sig selv. Denne første ubevægede bevæger kaldes Gud. (Argumentet findes allerede hos Aristoteles (384-322 f. Kr.) græsk filosof, logiker og naturforsker) og overtages af Thomas Aquinas (ca. 1225-1274) italiensk filosof og teolog.
- 2) Under forudsætning af, at alt har en årsag, kan vi ud fra erfaringen af, at der eksisterer noget, slutte til, at dette noget må være en **virkning** af en **årsag**. Denne årsag må imidlertid selv være en virkning af en anden årsag, osv. ... Skal den årsagskæde ikke fortsætte i det uendelige, må der være en **første virkende årsag**, der er årsag til sig selv, og som vi kalder for Gud.
- 3) Vi kan erfare, at der er noget, der opstår og forgår, og kan deraf indse, at det både har mulighed for at eksistere og ikke eksistere. Der må imidlertid være noget, der eksisterer med **nødvendighed**, thi ellers var der ingen **grund** til, at alt det blot **mulige** eksisterede.
- 4) Hvis der ikke var en Gud, der eksisterede med nødvendighed i kraft af sig selv, så ville der ikke være nogen grund til, at verden (universet) eksisterede. Nu eksisterer verden imidlertid, og følgelig må Gud også eksistere. Argumentet kaldes undertiden for **kontingens**-beviset for Guds eksistens, fordi det hævder, at det kontingente (dvs. Ikke- nødvendige) forudsætter eksistensen af noget nødvendigt.
- 5) Det **entropologiske** gudsbevis stammer fra 1800- og begyndelsen af 1900-tallet og tager sit udgangspunkt i entropi-sætningens lære om, at al bevægelsesenergi med tiden vil omsættes til beliggenheds-energi. Hvis verden (universet) derfor allerede nu havde eksisteret uendeligt længe, ville al bevægelse derfor for længe siden være ophørt. Da der imidlertid stadig findes bevægelse, (universet udvider sig stadig og med større og større hastighed.) må verden (universet) have haft en begyndelse. Men i så fald må der have været en Gud til at skabe verden, thi ellers ville der ikke have været nogen grund til, at verden skulle begynde at eksistere. -

Det er et fælles træk ved de første tre varianter af det kosmologiske gudsbevis, at de alle benægter muligheden af en **uendelig række** (af henholdsvis bevægere, årsager og mulige værender). Endvidere gælder det for alle fire varianter, at de alle forudsætter, at hvis noget eksisterer, må der være en grund til det: Intet kommer af intet. Endvidere berøres alle fire af Kants kritik af det kosmologiske gudsbevis for at benytte begreberne 'bevægelse', 'årsag', 'mulighed', og 'grund' uden for det erfaringsområde, hvor disse begreber alene har en veldefineret mening.

Det såkaldte **ontologiske gudsbevis** (af det værende og logos, lære), er et argument, der uafhængigt af erfaringen søger at bevise, at det ligger i selve begrebet om Gud, at Gud eksisterer (dvs. hører med til det værende). Det hører med til begrebet om Gud, at Gud er det højeste væsen, således at det er umuligt at tænke sig noget, der er højere og mere

fuldkomment end Gud. Følgelig må Gud eksistere, thi hvis Gud ikke eksisterede ville han jo mangle eksistens, hvilket ville være en ufuldkommenhed. Dvs. Hvis Gud ikke eksisterede, kunne man tænke sig et mere fuldkomment væsen, hvis fuldkommenhed bestod i, at det udover at ligne Gud også eksisterede.

Men det ville stride imod gudsbegrebet, der indebærer, at man umuligt kan tænke sig noget højere og mere fuldkomment end Gud. Altså må Gud eksistere. - Argumentet, der findes i flere varianter optræder først hos Anselm af Canterbury (ca. 1033-1109) skolastisk filosof og teolog. Og blev accepteret af bl.a. Bonaventura (ca. 1217-1274) italiensk teolog og filosof. Og Duns Scotus (1265-1308) skolastisk filosof og teolog. Medens både Thomas af Aquinas (1225-1274) og William af Ockham (ca. 1285 – 1349) skolastisk filosof og teolog, forkastede det. Derimod accepterede både Descartes (1596-1650) filosof, matematiker og naturforsker, og Spinoza (1632-1677) jødisk filosof guds-beviset, medens Leibniz (1646-1716) fandt, at det, var ufuldstændigt i dets cartesianske form hvorpå han søgte at forbedre det.

Der findes også et **teologisk** eller **fysiologisk gudsbevis**, et **aksiologisk gudsbevis**, et **eudaimonologisk gudsbevis**, et **moralsk gudsbevis**, et **pragmatisk gudsbevis**, et **historisk gudsbevis** og det **psykologiske gudsbevis**.

Spinoza: (1632 -1677) Det evigt gode finder Spinoza i den indsigt, at verden udgør en systematisk helhed. Erkendelsens af tingenes virkelige sammenhæng gør mennesket aktivt. Hvilket for Spinoza er det samme som, at mennesket er frit. Der må findes én størrelse, **substansen***, som er årsag til sig selv, og som er identisk med universet opfattet som en systematisk helhed, og som Spinoza kalder **Gud, eller naturen**. Substansen er **"det, som er i sig selv, og som begribes ved sig selv"**. Fandtes der ikke en sådan størrelse, kunne vi ikke have nogen afsluttet erkendelse af virkeligheden. Der kan kun findes én substans, for fandtes der flere, måtte de have forskellige **væsentlige*** egenskaber, kunne den ene ikke være årsag til den anden, fordi en substans må netop må være karakteriseret ved, at den må kunne forstås ved sig selv og eksisterer ved sig selv. Derfor kan der kun være én substans. Ubegrænset og uendeligt.

Substansen: Det tilgrundliggende, det selvstændige. Ifølge Spinoza: Det som er i sig selv og som begribes ved sig selv.

William fra Ockham: (ca. 1285 – 1349) engelsk skolastisk filosof og teolog i Ockham nær London. Han angreb ikke mindst den forsøgte broslagning mellem det kristne trosindhold og den aristoteliske filosofi og naturerkendelse. **Tro og viden kan ikke forenes, men bør adskilles skarpt.**

Det er umuligt at føre fornuftsbeviser for troens indhold – W. leverede sønderlemmende kritik af de forskellige **gudsbeviser***, og gudserkendelse, i modsætning til gudstro, er således udelukket. Religionen hviler alene på åbenbaring og vilje til at tro. **Teologien er ikke bygget på et system af videnskabelige læresætninger, men alene på en samling dogmer, hvis indhold den troende slet og ret må tage til sig, hvor fornuftsstridigt det end måtte være. (Han har helt og ubetinget ret, ingen tro indeholder den absolutte viden om verdens skaber som vi kalder for Gud.)**

I sine etiske skrifter lægger W. afgørende vægt på, at mennesket nyder en ubetinget viljesfrihed (*se Frihed*). Påstanden herom er ubeviselig, men nødvendig for at begribe menneskets værdighed og tilværelsens moralske dimension. W. diskuterer indgående, hvorvidt denne påstand kan forenes med troen på Guds almægtighed og forudkendskab til alle fremtidige hændelser, derunder menneskets viljes-handlinger. Hvordan kan jeg siges at handle frit nu, hvis Gud altid har vidst, at jeg nu ville handle som jeg gør? I så fald kunne jeg vel ikke have handlet anderledes, end jeg nu handler, og den dom, der beskriver min handling vil være en nødvendig, og ikke en **kontingent***, sandhed? I god tråd med sin almindelige kritik af fornuftens anmasselse på troens gebet konkluderer han, at **"det er umuligt for nogen skabt fornuft i dette liv at forklarer eller få underbygget viden om, hvordan Gud kender til alle fremtidige kontingente hændelser"**.

Ockhams ragekniv: Et tankeøkonomisk princip om, at **man ikke skal antage flere ting en nødvendigt**. Det er vilkårligt at postulere eksistensen af ting, som man ikke har brug for. Man bør vælge den mest enkle **hypotese*** der passer på kendsgerningerne. Ifølge Ockham skal man ikke antage noget, som nødvendigt for at forklare en kendsgerning, hvis det ikke er etableret i kraft af erfaringer eller klar slutten, eller i kraft af trosartiklerne.

Rene Descartes: "Regler for anvendelsen af menneskets erkendelsesmidler", hvori der udvikles en metode til erhvervelse af videnskabelig, ja af enhver form for rationelt funderet indsigt. Han forskriver de handlinger, forskeren skal udføre til løsning af sit problem. Forbilledet er den matematiske problemløsning. Fremgangsmåden består i et samspil af *analyse*, hvorved problemet – det komplekse emne – nedbrydes i sine intuitivt* erkendtlige mindstebestanddele, og *syntese**, hvorved emnet rekonstrueres ud fra mindste bestanddelene vha. strenge logiske operationer (*deduktion**). Anvendt på rette vis skulle den give sikre resultater, ikke blot i matematik og naturvidenskab, men over for alle emner, der lader sig rationelt behandle, også religiøse og moralske. Den er grundlaget for *erkendelsens enkelthed* – et ideal Descartes bestandigt forfægtede – ved at klarlægge de nødvendige* og tilstrækkelige betingelser for, at mennesket i kraft af sin disciplinerede handlemåde forskafter sig fuldstændig, systematisk klarhed over tilværelsen.

En af de vigtigste metoderegler lyder i *Discours de la méthode* (Om metoden) "Ikke at accepterer noget som sandt, medmindre jeg klart erkender det som værende sandt: dvs. at undgå forhastede slutninger og forudindtagethed i mine meninger, og ikke tillade plads for andet, end hvad der fremtræder så klart og tydeligt for min bevidsthed, at jeg ikke kunne finde på nogen som helst grund til at betvivle det."

Se her ovenfor Ockhams ragekniv, hvor Ockham kommer til det samme tankeøkonomiske princip.

Dogmer: Læresætning, grundsætning. **1.** Trossætning inden for et kirkesamfund; sætning som forpligter en kirkes medlemmer; sprogligt formuleret (fikseret) bestemmelse af en åbenbaret sandhed; mere specifikt; overensstemmelse mellem kirkens forkyndelse og åbenbaringen.

2. Grundlæggende påstand, der ikke tillader tvivl: påstand der ikke tillader tvivl.

Metafysisk tænkning: Påstande der overskrider grænserne for dagligdags og fagvidenskabelig erkendelse, men det er et åbent spørgsmål hvordan disse påstande i øvrigt skal præciseres.

Endelig/uendelig: Det endelig er det, som er **begrænset**, eller som kan begrænses af noget andet. Medens det uendelige er det **begrænsende**, der kan afgrænse alt andet. Det endelig er det, der **ikke er bestemt gennem sig selv**, det som har en **passivitet** i sig, idet det har en evne til at blive bestemt af noget andet. Det uendelige er det **aktive**, der **bestemmer** over sig selv og noget andet. Mennesket er som alt andet skabt af Gud og er som sådan endeligt. Da mennesket imidlertid er skabt i Guds billede, har det også noget uendeligt i sit væsen, hvilket viser sig ved den menneskelige frihed til at bestemme over sit eget liv. Da mennesket ikke er Gud, er der kun tale om en endelig frihed. At mennesket er endeligt får også konsekvenser for dets erkendelse, der er **afhængig af (bestemt af, begrænset af)** sanserne.

Kosmologi: (af græsk *Kosmos*, verdensaltet, *logos*, lære, redegørelse) Filosofiske spekulationer og videnskabelige teorier om universets struktur. Hvilket **stof** universet i virkeligheden består af, og hvilke **principper**, der bedst forklarer universets indretning. Vi må acceptere at universet har en begyndelse i tid, så der indtil nu er forløbet et uendeligt antal år, men det er umuligt, og derfor må verden have en begyndelse i tid. Men universet eller verden kan ikke have nogen begyndelse i tid.

For var det tilfældet, ville tiden før universets begyndelse være tom (**eller som videnskaben ved i dag ikke eksisterende.**) Men det er umuligt, og derfor kan universet ikke have nogen begyndelse i tid. (**Dette er korrekt før skabelsen i Big Bang eksisterede tiden ikke, intet eksisterede absolut intet eksisterede. Se bogen *Kanaliseringer. Hvordan livet også kan leves om Altets skabelse af sig selv.***)

Kosmologisk gudsbevis: (af græsk *Kosmos*, verdensaltet, og *logos*, lære, teori). Filosofen Kants betegnelse for et gudsbevis, der slutter fra, at når verden eksisterer, så må der også eksisterer en Gud, der har skabt denne verden. Det kosmologiske gudsbevis findes i fire varianter:

1. Da vi kan erfare, at der findes bevægelse, og da alt bevæget har en bevæger, så må der findes en **første bevæger**, som ikke bevæges af noget andet, men af sig selv. Denne første bevæger kaldes Gud.

2. Under forudsætning alt, alt har en årsag, må der være noget som er en **virkning** af en **årsag**, som er en virkning af en årsag, o.s.v. denne årsagskæde kan ikke fortsætte i det uendelige, hvorfor der må være en **første virkende årsag**, der er årsag til sig selv, og som vi kalder Gud.

3. Vi kan erfare, at der er noget, der opstår og forgår, og kan deraf indse at det både har mulighed for at eksisterer og ikke eksisterer, der må imidlertid være noget, der eksisterer med **nødvendighed**, thi ellers var der ingen **grund** til, at alt det blot **mulige** eksisterede. Hvis der ikke var en Gud, der eksisterede med nødvendighed i kraft af sig selv, så ville der ikke være nogen grund til at verden eksisterer. Nu eksisterer verden imidlertid, og følgelig må Gud eksisterer.

4. Det **entropologiske gudsbevis** stammer fra 1800- og begyndelsen af 1900- tallet, og tager sit udgangspunkt i entropi- sætningens lære om, at al bevægelsesenergi med tiden vil omsættes til beliggenheds-energi. Hvis verden derfor allerede nu havde eksisteret uendeligt længe, ville al bevægelse derfor for længe siden være ophørt. Da der imidlertid stadig findes bevægelse, (**Korrekt universet udvider sig stadig jfr. Big bang teorien**) må verden have haft en begyndelse.

Men i så fald må der have været en Gud til at skabe verden, thi ellers ville der ikke have været nogen grund til at verden skulle begynde at eksisterer.

Det såkaldte **ontologiske gudsbevis** (af græsk **to on**, det værende, og **logos**, lære) er argumentet, der uafhængigt af erfaringen søger at bevise at det ligger i selve begrebet om Gud, at Gud eksisterer. (dvs. hører med til det værende). Det hører med til begrebet om Gud, at Gud er det højeste væsen, således at det er umuligt at tænke sig noget, der er højere og mere fuldkomment end Gud. Følgelig må Gud eksisterer, thi hvis Gud ikke eksisterede, ville Gud jo mangel eksistens, hvilket ville være en ufuldkommenhed ved Gud. Dvs. hvis Gud ikke eksisterede, kunne man tænke sig et mere fuldkomment væsen, hvis fuldkommenhed bestod i, at det udover at ligne Gud også eksisterede. Men det ville stride imod Gudsbegrebet, der indebærer at man umuligt kan tænke sig noget højere og mere fuldkommen end Gud. Altså må Gud eksisterer. –

Argumentet, der findes i flere varianter, optræder først hos Aselm af Canterbury (se *denne*) og blev accepteret af bl.a. Bonaventura og Duns Scotus, mens både Thomas Aquinas og Ockham forkastede det. Derimod accepterer både Descartes og Spinoza det.

Komplementær: (af latin **complerer**, udfylde, fuldstændiggøre), udfyldende, fuldstændiggøre. Betegner modsætninger, der ikke udelukker hinanden, men hver for sig udtrykker lige væsentlige sider af det iagttagne objekt. Se **Yin og Yang***

Kosmos: Verden som et ordnet hele, verdens altet, universet.

Det ondes problem: Problemet med at forene troen på en algod og almægtig Gud med forekomsten af forskellige former for ondskab, også kaldet **theodicé-problemet**. Problemet går igen inden for alle former for filosofi, og religion, som hævder, at verden er skabt eller styret af en magt, eller et princip, som er helt igennem godt. Inden for kristen tænkning har **Augustin (Aurelius (354-430, teolog og filosof i den romerske provins Numidien))** to svar på problemet, som begge kan føres tilbage til **Plotin (Plotinos, ca. 205-270, den mest indflydelsesrige nyplatoniker i Rom)**.

1. Det onde eksisterer kun som **fravær** af noget godt og er derfor ikke skabt i samme forstand som det gode. Det onde opstår, ved at mennesket i kraft af sin frie vilje forsøger det gode eller m.a.o. synder. Det onde er enten en direkte konsekvens af synden eller en Guds straf til de syndige.

2. Det onde indgår som en del af Guds Skaberværk og er som sådan noget godt. Det fuldkomne udgør sammen med det ufuldkomne en helhed, som er mere omfattende og dermed bedre end én, hvor der kun er fuldkomne ting. Endvidere kan det onde tjene som en kontrast, der fremhæver det gode.

3. Det onde er en nødvendig betingelse for at virkeliggøre det gode i mennesket. Mennesket er skabt i Guds billede, men må ligesom et barn, der er skabt i den voksnes billede, igennem en lang og smertefuld proces for at realisere de muligheder, det er blevet givet.

Denne tanke bliver i stor grad ført vider af bla. **Hegel**. For Hegel som for andre af de tyske **idealister***, kan menneskehedens historiske udvikling med alle dens lidelser og vildfarelser ses som én lang dannelsesproces. Denne proces bringer menneskeheden stadig nærmere selverkendelse og dermed en fuldkommen politisk orden.

Idealister: I den tyske idealismes systemtanke ligger der, at virkeligheden er en sammenhængende helhed. Nærmere bestemt hævdes virkeligheden at kunne forstås ud fra ét princip. Det absolutte vil dermed både sige virkeligheden som sammenhængende helhed og det, som giver denne sammenhæng.

Popper Karl Raimund (f.1902) Østrigsfødt engelsk filosof. Fremsatte det såkaldte **falsificerbarheds-kriterium**, hvorefter empirisk-videnskabelige teorier er kendetegnet ved logisk at medføre forudsigelser af mulige observationer. Disse teorier er således falsificerbare, idet de har en mulighed for at blive gendrevet (**falsificeret***) hvis forudsigelserne ikke holder stik.

Ifølge P. sker de epokegørende fremskridt dér, hvor særdeles velbefæstede teorier udsættes for falsifikation. Hans skoleeksempel er den Newtonske fysik til fordel for den Einsteinske. Vi lærer ikke ved at fejle, men ved at konstaterer vore fejl – falsifikationen er på én gang oplysende og udgangspunktet for nye forsøg i en ny erkendelsessituation.

Falsificere: Gendrive et udsagn eller teori ved at påvise at udsagnet eller teorien (enten alene eller i fælleskab med andre udsagn, der formodes at være sande) medfører en falsk sætning. En sådan gendrivelse kaldes en **falsifikation**.

Rationalisme: (af latin **ratio**, fornuft, forstand) **1.** Erkendelsesteoretisk retning, der modsat **empirismen*** hævder muligheden af at opnå viden om virkeligheden alene ved brug af fornuften.

2. Den opfattelse, der kræver religiøse trosretninger begrundet rationelt og afviser enhver tro på noget der overstiger menneskets fatteevne.

3. Den opfattelse, der modsat irrationalisme hævder, at en tro eller mening kun er antagelig, hvis den bygger på erfaringen og fornuftsovervejelser af enten **deduktiv*** eller **induktiv*** art.

Religion: 1. Menneskets forholden sig til det **hellige**, nemlig en virkelighed, der afgørende bestemmer menneskets egen virkelighed (*den virkelighed, mennesket lever i*) menneskets forholden sig til, en **magt**, der rækker ud over mennesket selv, og som giver grundlaget eller grundvilkårene for menneskets tilværelse. Der er således for det første tale om en virkelighed, der er skilt ud fra menneskets egen, specielt ved at være en oversanselig, overnaturlig virkelighed, men som menneskets samtidig står under, dvs. som er den afgørende instans for denne virkelighed, både i betydningen: den øverste magt, og i

betydningen: den absolutte værdi. Der er tale om en magt, som giver menneskets egen virkelighed dens mening.

For det andet er menneskets religiøse forhold sig til denne magt kendetegnet ved følelsen af afhængighed og forpligtelse, ved ærefrygt og dyrkelse. Denne magt kan opfattes som en **gud*** mennesket træder til i forhold til troen.

2. En social **institution*** der bærer et fællesskab af individer, som er fælles om troen på noget helligt som en magt og om dyrkelsen af dette hellige gennem visse ritualer.

3. En mere eller mindre personlig handling, der som genstand har noget helligt.

4. En **verdensanskuelse*** og livsform, der er bestemt af troen på en gud eller noget guddommeligt som en hellig magt.

Empirisme: Erkendelsesteoretisk hovedretning, som modsat **rationalismen*** hævder, at al viden om virkeligheden stammer fra sanseerfaringen. Vores viden om virkeligheden er sammenfaldende med vor viden om empiriske viden, der kommer i stand ved iagttagelse, erindring og induktiv slutning.

De to første erkendelsesmidler leveres ved erkendelsens **givne*** grundlag, og den tredje tillader overskridelsen deraf, idet den berettiger udtalelser om, hvad der engang var, engang vil være, eller altid er tilfældet.

Deduktiv: At udlede et **udsagn*** (*en dom*) fra andre udsagn (*domme*) i overensstemmelse med logiske **slutningsregler***

Induktiv: I logik og metodelære betegner induktion enhver form for **slutning*** hvor **præmisserne*** underbygger **konklusionen*** uden dog at medfører denne logisk.

Givne: I logikken er "det givne" en betegnelse for det, som er forudsat, og som danner udgangspunkt for en slutningskæde, teoridannelse, **forklaring*** eller lignende. Det givne består da i en række **kendsgerninger*** grundsætninger (**aksiomer***), antagelser eller postulater.

Udsagn: dom* fremsat som værende sand. – **Dom:** en dom er alt hvad man fatter i og med at forstå en sådan **sætning***, og domme er således alt, der kan hævdes, benægtes, begrundes, bevises, antages, formodes, forudsættes, underforstås mv. - **Sætning:**

1. Læresætning

2. I logik og sprogvidenskab betegnelse for de sproglige mindste-enheder, hvormed der kan siges noget.

Slutningsregler: Regel som angiver, at en slutning er **logisk*** tilladelig, dvs. at reglen er et gyldigt **argument.*** Hvor konklusionen præsenteres som en logisk følge af præmisserne, er der tale om et **deduktivt argument.** Et sådant er gyldigt, netop hvis præmisserne logisk medfører konklusionen, I så fald **må** konklusionen være sand, såfremt præmisserne er sande.

Præmisser: En sætning, der benyttes til at begrunde en anden konklusion i et argument.

Konklusion: En sætning, der begrundes i et **argument*** eller **bevis***. – **Bevis:** I almindelighed kaldes ethvert **holdbart deduktivt argument*** for et bevis for argumentets konklusion.

Argumentets holdbarhed består i: **1)** at det er **gyldigt** (dvs. at præmissernes sandhed med logisk nødvendighed medfører konklusionens sandhed) og **2)** at præmisserne (og dermed konklusionen) faktisk **er sande**.

Sandhed: Bestemmelse, der tillægges 'det sande' i modsætning til 'det falske'.

Retfærdighed: Mindstekravet til en retfærdig handling eller beslutning er, at de individer, der berøres af handlingen eller beslutningen, bliver behandlet på samme måde.

Retspositivisme: Samlebetegnelse for en række restfilosofiske og moralfilosofiske opfattelser. Ifølge R. er det retsfilosofiens opgave at analysere dens eksisterende lovgivning og retspraksis, positiv ret, på en politisk og moralsk neutral måde, ved at fremdrage de fundamentale retsbegreber, som f.eks. restpligt, retsnorm, retslig sanktion, retskilde, rettighed, straf og skyld. Lov bestemmes af mange retspositivister som befaling fra en suveræn, der ikke adlyder andre. Hvad suverænen tillader, er også en slags befaling eller påbud. Dommerens påbud ses ofte som en ret mekanisk anvendelse af fastsatte regler på nye tilfælde.

Selv om en retsregel moralsk set er forkastelig medfører dette ikke, at retsreglen er ugyldig, dvs. uden retskraft. Ret er gældende ret. Her adskiller R. sig på afgørende vis fra **naturretten***.

Om moralfilosofien står retspositivisterne delt nogle er **utilitarister*** hvorfor moralfilosofiske problemer kan diskuteres og løses rationelt. Andre er **non-kognitivister*** for hvem moralske påstande er blottet for (**kognitiv ***) mening.

Naturret: Den opfattelse at lov og ret har et fast moralsk grundlag, således at et lands retssystem bør vurderes ud fra principper der er objektive og grundet på naturen. Filosoferne Hobbes og Locke, har i deres forskellige udformninger af N. søgt efter nødvendige betingelser for, at mennesket kan overleve. For at overleve som art, må vi leve i grupper, og for at vi kan leve i grupper, må nogle af vores handlinger være underkastet bestemte regler om ret og rimelighed. For Hobbes kan den menneskelige fornuft udtænke disse nødvendige overlevelseregler, medens de for Hume og Smidth er resultatet af en lang udviklingsproces.

Utilitarismen: Etisk filosofi, ifølge hvilken den etisk set rigtige handling er den, der sammenlignet med andre muligheder frembringer den største mængde af positive, (*ikke etiske*) **værdier**.* dvs. at handlingens værdi afhænger af dens evne til at forøge mængden af positive værdier af ikke etisk art, f.eks. lykke, rigdom, godt helbred, skønhed, indsigt osv.

Kognitiv: Det som angår eller involverer erkendelse. **1.** Kendetegn ved bevidsthedsakter eller bevidstheds-processer, der involverer erkendelse, modsat f.eks. viljesakter. **2.** Sætninger, som kan være sande eller falske siges at besidde **kognitiv mening** modsat

sætninger med **non-kognitiv** mening. (f.eks. sætninger som typisk bruges i udråb eller befalinger) eller meningsløse ytringer.

Værdi: Noget som er **godt*** eller ondt, smukt eller grimt, ophøjet eller nedrigt, osv. Eventuelt selve det gode, det onde, det smukke, det grimme, det ophøjede, det nedrige, osv. Ved noget. Da V, endvidere ofte eller måske altid) er relateret til en eller anden form for **handling*** kan V. siges at være en betegnelse for noget som positivt eller negativt styrer eller bør styre menneskelig (eller generelt: bevidste, ansvarlige **personers***) stræben.

-isme: Betegner handlemåde, tænkemåde, åndelig eller ideologisk bevægelse som f.eks. islamisme, katolicisme, buddhisme, hinduisme, kommunisme, nazisme, fascisme, socialisme og lignende.

Jeg er af den opfattelse at alle "-ismer" er skabt af mænd, idet ingen kvinde har været magtsyg nok til at skabe en – isme. Eller sagt på en anden måde ingen kvinder er dum og ufuldkommen nok til at skabe en -isme! Det er kun mænd!